

Studiehandleiding Masterclass II

Het masterplan

2017-2018

Inhoudsopgave

1	MASTERCLASS II: HET MASTERPLAN	1
1.1	INLEIDING.....	1
1.2	INSTAP- EN DEELNAMEVOORWAARDEN.....	1
1.3	ROOSTER EN PROGRAMMERING MASTERCLASS II	2
1.4	PROGRAMMA STARTSEMINAR	3
2	INTEGRALE EINDOPDRACHT II.....	4
2.1	RAPPORT INNOVATIEVE OPLOSSINGSRICHTING/METHODIEK	4
2.2	BEOORDELINGSCRITEIA, INLEVEREN, TOETSING EN HERKANSING.....	5
3	VOORTGANGSASSESSMENT	6
3.1	INLEIDING.....	6
3.2	PROCEDURES RONDON HET ASSESSMENT	6
3.3	OPDRACHTEN EN TOETSING	7
3.4	PROGRAMMERING	8
4	PROGRAMMA SOCIALE INNOVATIE.....	10
4.1	DOELSTELLING, DEELCOMPETENTIES EN LEERUITKOMSTEN	10
4.2	OPZET EN INHOUD	10
4.3	OPDRACHTEN EN TOETSING	11
4.4	LITERATUUR.....	12
4.5	PROGRAMMERING	14
5	PROGRAMMA SOCIAAL BELEID	16
5.1	DOELSTELLING, DEELCOMPETENTIES EN LEERUITKOMST.....	16
5.2	OPZET EN INHOUD	16
5.3	OPDRACHTEN EN TOETSING	17
5.4	LITERATUUR.....	18
5.5	PROGRAMMERING	19
6	PRAKTIJKGERICHT ONDERZOEK.....	22
6.1	DOELN, DEELCOMPETENTIES EN LEERUITKOMSTEN	22
6.2	OPZET EN INHOUD	23
6.3	OPDRACHTEN EN TOETSING	24
6.4	LITERATUUR.....	25
6.5	PROGRAMMERING	25
7	PROGRAMMA COACHING	28
7.1	DOELSTELLING, DEELCOMPETENTIES EN LEERUITKOMSTEN	28
7.2	OPZET EN INHOUD	29
7.3	RELATIE COACHING MET ASSESSMENT	29
7.4	OPDRACHTEN EN TOETSING	30
7.5	LITERATUUR.....	31

7.6	PROGRAMMERING	31
8	TRAINING PROJECTMANAGEMENT	34
8.1	LEEROMGEVING	34
8.2	PROGRAMMA.....	34
8.3	VOORBEREIDING	34
8.4	LITERATUUR.....	35
9	BEOORDELINGSFORMAT INTEGRALE EINDOPDRACHT II	36
10	BEOORDELINGSFORMAT VOORTGANGSASSESSMENT	40

1 MASTERCLASS II: HET MASTERPLAN

1.1 Inleiding

Praktijkvraagstukken ontstaan in een snel veranderende samenleving en dienen zich aan in een turbulente beleidsmatige en organisatorische omgeving. In deze masterclass gaat u verder met uw praktijkvraagstuk, zoals u deze in uw eindopdracht van masterclass I geformuleerd heeft. U verbreedt en verdiept het praktijkvraagstuk in masterclass II met kennis uit de programma's en formuleert in de integrale eindopdracht een innovatieve oplossingsrichting. U analyseert daarvoor de beleidsmatige context van uw praktijkvraagstuk en onderzoekt de condities die nodig zijn om uw innovatie oplossingsrichting in gang te zetten. U sluit de masterclass af met een masterplan (de integrale eindopdracht) waarin u de urgentie van uw praktijkvraagstuk onderbouwt en een innovatieve oplossingsrichting formuleert. Bovendien beschrijft u met behulp van de regulatieve cyclus als model voor praktijkontwikkeling de rol van onderzoek in het leveren van een bijdrage aan het oplossen van het praktijkvraagstuk en geeft u kernachtig uw onderzoeksopzet weer.

1.2 Instap- en deelnamevoorwaarden

Voor het volgen van Masterclass II wordt verondersteld dat u aan Masterclass I heeft deel genomen. Voor alle programmaonderdelen van de Masterclass geldt een aanwezigheidsverplichting van 100%. Dat wil zeggen dat u aan alle bijeenkomsten van de verschillende programma's deelneemt. Voorts gelden voor alle programma's de volgende voorwaarden met betrekking tot afwezigheid:

- Meer dan 20 % van de bijeenkomsten afwezig: vervangende opdracht(en) voor gemiste bijeenkomsten (bij de docent aan te vragen).
- Voor Professionele Leerbegeleiding geldt 100% aanwezigheid. Meer dan 20 % afwezig: geen tentamenmogelijkheid. Het programma dient dan opnieuw gevolgd te worden.

Mocht u onverhoopt verhinderd zijn, dan meldt u dit van te voren bij de betreffende docent.

1.3 Rooster en programmering masterclass II

Alle lessen vinden in lokaal MLH 05A16 plaats, behalve Coaching.
Onder voorbehoud van wijzigingen.

Datum	10.20 - 12.20 uur (*lokaal beschikbaar van 10.20-12.50 uur)	13.10 - 15.10 uur (*lokaal beschikbaar van 12.50-15.20 uur)	15.30 - 17.30 uur (*lokaal beschikbaar van 15.20-17.50 uur)
2 & 3 feb.	Startseminar MC II, locatie de Meevaart, Balistraat 48A te Amsterdam		
9 feb.	SOI 1	SB 1	PO 1
16 feb.	SB 2	BER 1	PO 2
23 feb.	SB 3	PO 3	Coaching 1 ¹
2 mrt.	Zelfstudie (voorjaarsvakantie) Inleveren herkansing SV en SI		
9 mrt.	PM	PM	PM
16 mrt.	SOI 2	SB 4	Coaching 2
23 mrt.	SOI 3	SB 5 + mondelinge evaluatie	PO 4
	Inleveren herkansing IEO I		
30 mrt.	Zelfstudie (Goede Vrijdag)		
6 apr.	SOI 4	Feedback IEO II	Coaching 3
13 apr.	SOI 5	SB 6	PO 5
20 apr.	SOI 6	SB 7	Coaching 4
27 apr.	Zelfstudie (Koningsdag)		
4 mei	Zelfstudie (meivakantie)		
11 mei	Zelfstudie (dag na Hemelvaart)		
18 mei	SOI 7	Coaching 5	BER 2a
25 mei	SOI 8	SB 8	BER 3a
1 juni	SB 9	PO 6	Coaching 6
5 - 8 juni	Summerschool ²		
15 juni	SOI 9	PO 7	BER 2b
	Inleveren PO		
22 juni	PO 8	Coaching 7	BER 3b
	Inleveren SOI		
29 juni	Voortgangsassessment (volgens apart rooster; tijden tussen 09.00 en 18.30 uur) Inleveren SB		
5 + 6 juli	Voortgangsassessment (volgens apart rooster; tijden tussen 09.00 en 18.30 uur) 6 juli inleveren IEO 2		
13 juli – 20 aug.	Zomervakantie		
28 – 31 aug.	Herkansing voortgangsassessment		
31 aug. en 1 sept.	Startseminar MC III		
7 sept.	Eerste lesdag MC III		

¹ Op 23 februari is er een plenaire start om 15.30 tot 16.00 uur in MLH 05A16. Indeling van de coachgroepen en locaties volgt.

² Informatie over de Summerschool (in Amsterdam) volgt.

Verklaring afkortingen

SOI: Sociale innovatie
PO: Praktijkgericht onderzoek
SB: Sociaal Beleid
BER: Beroepsethische Reflectie
PM: Projectmanagement

1.4 Programma startseminar

De aftrap van masterclass II start met een inleiding van dr. Marcel Spierts over de logica van het activeren, sociaal beleid en sociaal werk. Marcel Spierts is onderzoeker en publicist en promoveerde in 2014 op een onderzoek naar de professionaliseringshistorie van de sociaal culturele beroepen in Nederland. Hij won daarmee de De La Court Prijs van de Koninklijke Nederlandse Academie voor Wetenschappen (KNAW). Het middagprogramma staat in het teken van het gezamenlijk doordenken van de implicaties van zijn beschouwing met betrekking tot uw eigen praktijk en het verkennen van condities in uw organisaties om praktijkontwikkeling mogelijk te maken. Bovendien is er ruimte om hierover tijdens de lunch en het diner meer informeel met elkaar van gedachten te wisselen. De tweede dag van het seminar staat in het teken van een training presenteren voor zowel onervaren als meer ervaren sprekers, verzorgd door Kido Koenig van Debat.nl.

De locatie van het startseminar is De Meevaart aan de Balistraat 48A in Amsterdam, <http://meevaart.nl/>. Op vrijdag 2 februari bent u vanaf 9.15 uur van harte welkom. Om 9.45 uur start het officiële programma. Het startseminar is een verplicht onderdeel van het curriculum van de Master Social Work en duurt twee dagen.

STARTSEMINAR MASTERCLASS II	
Vrijdag 2 februari 2018	
09.15	Inloop
09.45	Start, welkomstwoord en inleiding MC II
10.15	Pauze
10.30	Dr. Marcel Spierts: Sociaal beleid, sociaal werk en de logica van het activeren
12.30	Lunch
13.45	Drs. Marc Hoijtink en Drs. Rob Andeweg: Sociaal beleid en sociaal werk
15.15	Pauze
15.30	Dr. Jeroen Gradener Veranderen en innoveren in complexe omgevingen
17.30	Wandeling naar restaurant la Vallade
18.00	Diner
Zaterdag 3 februari 2018	
09.15	Opstart
09.30	Training presenteren door Kido Koenig
12.30	Lunch
13.30	Training presenteren door Kido Koenig
16.30	Einde

2 INTEGRALE EINDOPDRACHT II

Masterclass II	De (voorgenomen) verandering
Product	Integrale eindopdracht II
(Deel)competenties	1, 2.1, 2.2, 2.5, 3.1, 3.4, 3.5, 4.1 en 5.3
Docenten	Betrokken docenten MCII
Studiebelasting	2 EC (56 uur)
Contacttijd	3 uur
Zelfstudie	53 uur

2.1 Rapport innovatieve oplossingsrichting/methodiek

In masterclass I heeft u in de integrale eindopdracht een praktijkvraagstuk verkend en heeft u reeds enkele eerste suggesties gedaan voor een oplossingsrichting. In masterclass II verbreedt en verdiept u uw praktijkvraagstuk en werkt u bovendien verder aan een innovatieve oplossingsrichting. U analyseert daarvoor de beleidsmatige context en onderzoekt de organisatorische condities die nodig zijn om uw oplossingsrichting en daaraan gerelateerde onderzoek in gang te zetten. U sluit de masterclass af met een masterplan (de integrale eindopdracht) waarin u de urgentie van uw praktijkvraagstuk onderbouwd vanuit ene meervoudig perspectief en een innovatieve oplossingsrichting formuleert. Bovendien beschrijft u met behulp van de regulatieve cyclus als model voor praktijkontwikkeling de rol van onderzoek in het leveren van een bijdrage aan het oplossen van het praktijkvraagstuk en presenteert u een eerste onderzoeksopzet. Concreet luidt de opdracht als volgt:

Schrijf een masterplan waarin u een innovatieve oplossingsrichting voor een voor uw beroepsgroep en uw organisatie relevant praktijkvraagstuk formuleert. U onderbouwt de urgentie daarvan, plaatst deze in voor u relevante (lokale en landelijke) beleidskaders, onderbouwt en formuleert condities die nodig zijn om uw oplossingsrichting en daaraan gerelateerde onderzoek in gang te zetten. Met behulp van de regulatieve cyclus beschrijft u bovendien de potentiële rol van onderzoek in het leveren van een bijdrage aan het oplossen van het praktijkvraagstuk en u geeft kernachtig uw onderzoeksopzet weer.

In MCII maakt u een opzet die door medestudenten en docenten besproken wordt en krijgt u een document toegestuurd waarin ter illustratie verschillende concrete voorbeelden van de integrale eindopdracht genoemd staan. Kort gezegd gaat het er in het eerste studiejaar (MCI en MCII) van de master om dat u:

- zich een thema toe-eigent
- daarover een helder praktijkvraagstuk formuleert
- de urgentie daarvan voor betrokken stakeholders (doelgroep, professionals, organisatie, beleid, bredere samenleving) onderbouwd
- een oplossingsrichting formuleert
- een idee heeft hoe en welk onderzoek bij kan dragen bij het oplossen van dat praktijkvraagstuk en een opzet van dat onderzoek maakt
- de condities identificeert die nodig zijn om uw praktijkvraagstuk en onderzoek te agenderen om zo draagvlak te creëren voor uw oplossingsrichting

Deze elementen komen ook in het beoordelingsformat van de integrale eindopdracht MC II aan de orde en elke leerlijn draagt hieraan bij. Uit deze elementen spreekt ook de noodzaak van masters in social work. In termen van de Gezondheidsraad (2014): hoogopgeleide professionals die middels onderzoek bestaande praktijken innoveren en het breder terrein van sociaal werk zo verder professionaliseren.

De volgende (deel)competenties staan in deze integrale eindopdracht centraal:

Competentie		Deelcompetentie
I	Innoveren en praktijk ontwikkelen	1,2,3,4,5
II	Regisseren en beïnvloeden	1,2,5
III	Kennis mobiliseren, toepassen & ontwikkelen	1, 4, 5
IV	Onderzoeken	1
V	Professionaliseren	3

Naast de integrale opdracht vindt er aan het einde van dit studiejaar een voortgangsassessment plaats. Dat assessment leidt tot een dringend studieadvies van assessoren over de voortgang naar het tweede jaar. Zie voor meer informatie verder in deze studiehandleiding.

2.2 Beoordelingscriteria, inleveren, toetsing en herkansing.

De inleverdatum voor de integrale eindopdracht is 6 juli 2018. De datum voor herkansing valt in masterclass III. De opdracht wordt door twee docenten nagekeken aan de hand van het beoordelingsformulier, dat in deze studiehandleiding als bijlage is opgenomen. Op dit formulier ontvangt u ook de feedback.

3 VOORTGANGSASSESSMENT

Master Social Work	
Masterclass II	De (voorgenomen) verandering
Leerlijn	Professionele leerbegeleiding
Toets	Assessment
(Deel)competenties	III (3 en 5), V (1, 2 en 3)
Assessoren	Akbar Barani, Minke Baumfalk, Annemarie Breet, Joris van Loon, Monique Mispelblom, Ineke Riezebos, Margaretha von Salisch en mogelijk anderen.

In dit hoofdstuk vindt u het doel, de procedures en de richtlijnen omtrent het voortgangsassessment dat plaats heeft op 29 juni of 5 of 6 juli 2018.

3.1 Inleiding

De assessments betreffen een vorm van integrale toetsing. Uw competentieontwikkeling rondom professionaliseren staat daarbij centraal. De functie van het voortgangsassessment is tweeledig. In de eerste plaats krijgt u door uw deelname aan het assessment feedback over uw beroepsmatige ontwikkeling en profilering. Daarnaast heeft het assessment een bewijsfunctie. Tijdens het assessment bewijst u uw eigen professionaliteit te sturen en bij te dragen aan de professionalisering van de beroepspraktijk in het (internationale) sociale domein.

De volgende (deel)competenties staan in dit assessment centraal:

Competentie		Deelcompetenties
III	Kennis mobiliseren, toepassen en ontwikkelen	3 en 5
V	Professionaliseren	1,2 en 3

3.2 Procedures rondom het assessment

Toelatingscriteria

U bent toelaatbaar indien:

- u twee weken voorafgaand aan het assessment een volledig portfolio aan de assessoren overhandigt.
- het portfolio is één document; alle opdrachten zijn gebundeld met een voorblad en inhoudsopgave;
- de grammatica en spelling van het portfolio is correct.

Het portfolio is ontvankelijk wanneer het de volgende onderdelen bevat:

1. zelfevaluatie
2. productverantwoording
3. ten minste 3 x een 360° feedbackformulier
4. profielbeschrijving
5. curriculum vitae

Assessmentcommissie

Bij het voortgangsassessment zijn naast de kandidaat aanwezig:

- twee assessoren
- een werkveldvertegenwoordiger

Allen geven de kandidaat direct of indirect feedback. Alleen de assessoren zijn verantwoordelijk voor de beoordeling.

Tijdsindeling van het assessment

Het assessment duurt 75 minuten, inclusief de beoordeling. Dit houdt in:

5 minuten	Opening, welkom door eerste assessor
10 minuten	Presentatie
20 minuten	Vragen van assessoren
10 minuten	Vragen of feedback van werkveldvertegenwoordiger
20 minuten	Beoordeling
10 minuten	Feedback en afronding

Deze tijdsindeling is een richtlijn. Assessoren kunnen naargelang de situatie afwijken door bepaalde onderdelen iets langer of korter te laten duren.

3.3 Opdrachten en toetsing

Opdrachten portfolio

1. Zelfevaluatie

Aan de hand van een gegeven format vult u een evaluatie in over uw eigen competentieontwikkeling. Dit format vindt u begin februari op 'MijnHvA'. Met de opdrachten 2, 3 en 4 onderbouwt u uw zelfevaluatie. Mogelijk wilt u nog andere producten, die u in de beroepspraktijk ontwikkeld hebt, toevoegen als bewijs voor uw competentieontwikkeling. Het is mogelijk om twee extra producten, mits onderbouwd met een STARR-formulier, toe te voegen. Het STARR-formulier staat vanaf februari op 'MijnHvA'.

2. Productverantwoording

U geeft, kort en bondig, een beschrijving van de onderwerpen die u heeft gebruikt bij de eindopdrachten van verschillende vakken en de integrale eindopdrachten. Met deze beschrijving geeft u uw assessoren zicht op welke onderwerpen u tijdens uw opdrachten behandelt.

Maximaal 1 A-4

3. ten minste 3 x een 360° Feedbackformulier

U betreft uw werkomgeving door het vragen van feedback over uw ontwikkeling. Deze feedback heeft betrekking op de competenties waarop u tijdens het assessment beoordeeld wordt. U kunt hiervoor gebruik maken van een format dat tijdens het startseminar beschikbaar is. **Het kan nodig zijn dat u het format aanpast.** Mogelijk is degene bij wie u feedback vraagt, niet vertrouwd met de taal zoals die in de competenties gebruikt wordt. Het kan ook zijn dat u op andere vragen dan de betreffende competenties feedback wil krijgen.

U vraagt feedback aan minimaal drie mensen uit uw arbeidsorganisatie of beroepspraktijk in verschillende functies. Te denken valt hierbij aan: collega, manager, externe samenwerkingspartner.

4. Profielbeschrijving

U beschrijft uw huidige professionele profiel. Daarin verwerkt u uw ontwikkeling ten aanzien van uw beroepscompetenties en welk effect uw opleidingsproducten hebben gehad in uw beroepspraktijk. U verwerkt zichtbaar de 360° feedback in dit profiel. Tevens blikt u vooruit. U geeft aan wat uw ambities en plannen zijn voor het tweede studiejaar en voor de uitvoering van uw beroepspraktijk als Master Social Work.

Dit verslag is:

- Maximaal 4 A-4;
- Helder en kernachtig;
- Goed leesbaar (lopende zinnen, overgangen alinea's, tussenkopjes);
- Overzichtelijk en logisch van opbouw

5. Curriculum Vitae

U neemt in uw portfolio een recent curriculum vitae op.

Opdracht tijdens het assessment: presentatie

Tijdens het assessment krijgt u tien minuten tijd voor een presentatie, die u de mogelijkheid geeft op een creatieve manier iets toe te voegen aan het portfolio.

Beoordeling

Het voortgangsassessment aan het einde van het eerste jaar wordt beoordeeld met een cijfer. Dit cijfer is het eindcijfer voor de leerlijn Professionele Leerbegeleiding van het eerste jaar.

Beoordelingsformulier

De assessoren maken gebruik van een beoordelingsformulier dat u in deze studiehandleiding vindt.

Daarnaast is het in uitzonderlijke gevallen mogelijk dat de assessoren op basis van uw portfolio en/of assessment het coördinatorenoverleg van de opleiding verzoeken u een dringend negatief studieadvies te geven. Indien het coördinatorenoverleg besluit om dit dringende negatieve advies uit te spreken, volgen er twee mogelijkheden:

1. In die gevallen waarbij zowel de assessoren als de student van mening zijn dat het herkansen van het assessment vlak na de zomervakantie zinvol is, volgt een herkansing.
2. In alle overige gevallen is het advies aan de student om de studie te staken. Echter kan de student besluiten dit advies naast zich neer te leggen en aan het tweede jaar van de opleiding deel te nemen mits er aan alle overige voorwaarden is voldaan. Indien het eindassessment in het tweede jaar voldoende afgerond wordt, is een eventuele onvoldoende voor het voortgangsassessment automatisch positief herkanst.

3.4 Programmering

Rooster

Een indeling van de assessments wordt gemaakt nadat bekend is welke studenten deelnemen. Indien u in verband met het uitnodigen van uw werkveldvertegenwoordiger een voorkeur heeft voor een speciale dag en/of dagdeel, meldt u dit bij Nicole Brouwer. Als het haalbaar is, wordt met uw voorkeur rekening gehouden.

Inventarisatie

Uiterlijk eind april zal Nicole Brouwer inventariseren of u een voorkeursdag heeft waarop uw assessment zal plaatshebben. Om het organisatorisch mogelijk te maken zijn er 3 dagen waarop de assessments geroosterd zullen worden. (29 juni, 5 of 6 juli 2018)

Als het haalbaar is, wordt er met uw voorkeur rekening gehouden. Dit is onder andere afhankelijk van de beschikbaarheid van assessoren en lokalen.

4 PROGRAMMA SOCIALE INNOVATIE

PROGRAMMA SOCIALE INNOVATIE	
Masterclass II	De (voorgenomen) verandering
Leerlijn	Social Work Theory
Programma	Sociale Innovatie (SOI)
(Deel)competenties	1.1., 1.2, 1.3, 1.4, 1.5., 2.1, 2.2
Opleider	Dr. J. Gradener
Studiebelasting	4 EC (112 uur)
Contacturen	20 uur
Zelfstudie (Literatuurstudie + opdrachten)	92 uur

4.1 Doelstelling, deelcompetenties en leeruitkomsten

Sociale Innovatie (SOI) bekijkt de condities voor succesvol innoveren in het sociale domein. Dat gebeurt vanuit een meervoudig perspectief (van professionals, teams, managers, organisatie, omringende organisaties en de ambtelijk/bestuurlijke omgeving, maar natuurlijk ook van burgers die daar vanuit verschillende rollen en belangen mee te maken hebben: als klant, familielid, vriend, buur, collega, vrijwilliger of ervaringsdeskundige). Bij de training Projectmanagement (PM) krijgt u instrumenten aangereikt om de implementatie van een methodiekvernieuwing of oplossingsrichting vorm te geven en aan te sturen.

Beide programma's (SOI en PM) sluiten aan bij actuele bestuurlijke transitie, zoals die als gevolg van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, de Wet op Jeugdzorg en de Participatiewet. De beoogde innovaties daarbij vragen om nieuwe gereedschappen. Niet alleen methodische gereedschappen in engere zin (nieuwe methodieken), maar ook andere vermogens die voortvloeien uit het samenwerken tussen burgers en professionals, tussen professionals van verschillende instellingen en sectoren onderling, tussen professionals en onderzoekers en tussen professionals en bestuurders. Sociale Innovatie gaat in op dit hele veld van samenhangende innovaties. Het stelt vragen over het innovatievermogen in het sociale domein en over de belemmerende en bevorderende factoren die daarbij een rol spelen.

De integrale eindopdracht veronderstelt dat u een verdieping, verrijking en verbreding maakt van het vraagstuk waar u in MC I uw essay over schreef. Het gaat daarbij om een oplossingsrichting of methodiekontwerp voor de aanpak van een beroepsvraagstuk dat binnen uw instelling speelt. De volgende (deel)competenties staan in dit programma centraal:

Competentie		Deelcompetentie
I	Innoveren en praktijk ontwikkelen	1, 2, 3, 4, 5
II	Regisseren en beïnvloeden	1, 2

4.2 Opzet en inhoud

U krijgt in het programma Sociale Innovatie de gelegenheid stil te staan bij wat het managen van deze leer- en ontwikkelprocessen vergt. U leert de condities te verhelderen waaronder de invoering van een nieuwe oplossingsrichting of methodiekontwerp in uw uitvoeringsdomein effectief en duurzaam kan zijn.

Daarbij staan de volgende modellen centraal (per deelcompetentie):

1.1. *Samenwerken*: kennen en kunnen toepassen op eigen casus van

- a. vijf krachtenmodel (Stam)
- b. boundary crossing (Star)
- c. het sociale disciplineraam (McCold & Wachtel)

1.2. *Ontwikkelen* op meso/macro-niveau: kennen en kunnen toepassen op eigen casus:

- a. het model van het activiteitssysteem: relatie tussen primaire en secundaire processen
- b. het model van expansief leren = uitwerking regulatieve cyclus (beide van Engeström)

1.3. *Ontwikkelen* op micro/meso-niveau: kennen en kunnen toepassen op eigen casus:

- a. het model van veranderkundig handelen (Donkers)
- b. het model van creatief leren (Wardekker, Meijers)

De analyse vanuit 1.1. resulteert in een vertaling naar belemmerende en stimulerende factoren en naar een implementatieplan voor eigen casus

De analyse vanuit 1.2. en 1.3. resulteert in een vertaling naar condities voor een multidisciplinaire en co-creatieve samenwerking en naar een implementatieplan voor eigen casus

Leeromgeving

De leeromgeving bestaat uit een combinatie van hoorcolleges, subgroep presentaties en zelfstudie. Tijdens de colleges zal de docent modellen aanbieden die onderleggers vormen voor de drie deelopdrachten die de basis vormen van de eindopdracht.

In de subgroep presentaties bespreekt u de implicaties van deze modellen voor uw eigen beroepspraktijk en de onderzoeksvragen die daaruit voortkomen. Daarbij wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan de ondersteunende literatuur.

Samenhang met de andere programma's

Sociale Innovatie leunt op de kennis die u opdoet bij de programma's Sociaal Beleid en heeft opgedaan bij Sociale Vraagstukken. Sociaal Beleid behandelt enkele dominante bestuurlijke veranderingen, Sociale Innovatie gaat in op innovaties als gevolg van deze bestuurlijke ontwikkelingen en op condities voor een succesvolle innovatie. Dit programma biedt u ook handvatten voor een analyse van de werkzame bestanddelen van het werk in uw uitvoeringsdomein.

4.3 Opdrachten en toetsing

Dit programma biedt u de gereedschappen om de vier deelopdrachten te maken, die tezamen de basis vormen voor de eindopdracht:

Deelopdrachten

1. U maakt met behulp van de aangereikte modellen van het activiteitssysteem en van expansief leren (beide van Engeström) een analyse van de historische omstandigheden die een door u uitgewerkte methodiekontwikkeling of oplossingsrichting nodig maken.
Criteria deelproduct 1: u heeft een analyse gemaakt van de historische omstandigheden die een innovatie in de door u ingebrachte casus nodig maken (als gevolg van specifieke tegenstellingen die zich daarbij voordoen), u heeft de innovatie (objectverschuiving) beschreven aan de hand van de zes dimensies van het activiteitssysteem.

2. U kunt met behulp van de modellen van veranderkundig handelen en van creatief leren het veranderpotentieel van uw gebied binnen het sociale domein blootleggen en de belemmerende en stimulerende krachten voor zelfregulering en verandering benoemen.
Criteria deelpduct 2: u heeft een analyse gemaakt van het veranderpotentieel en van belemmerende en stimulerende krachten (op micro/meso-niveau) in de casus.
3. U kunt met behulp van de modellen 'sociale disciplineraam', 'boundary crossing' en 'vijf krachten' de (virtuele) belangen, expertises en perspectieven die in deze praktijk spelen, benoemen en op elkaar betrekken.
Criteria deelpduct 3: u heeft een analyse gemaakt van de verschillende krachten (op meso/macro-niveau) die in de casus spelen, en hun onderlinge betrekkingen.

Eindopdracht

U verbijzondert in een rapport de innovatie (in wording of al in uitvoering) op uw werkplek met behulp van *het model van expansief leren*. Dat model maakt onderscheid tussen tegenstellingen die een innovatie voortstuwten, verrijken en verbreden. Met behulp van het model van een *activiteitssysteem* formuleert u condities voor een succesvolle implementatie van uw nieuwe oplossingsrichting of methodiekontwerp. Bij een geslaagde implementatie zal dit gepaard gaan met toenemend besef van eigenaarschap van en co-creatie door de deelnemers. En van een voortschrijdend inzicht dat naar voren komt in steeds scherper geformuleerde onderliggende waarden en belangen en van bovenliggende doelen, werkwijzen, regels en arbeidsdelingen.

Bij het expansief leren gaat het natuurlijk niet alleen om strikt individuele processen van professionals (leren van nieuwe bekwaamheden), maar ook om dat van teams, burgers en organisaties.

Het gaat bij de innovatie lang niet altijd van een leien dakje. Behalve successen en positieve ontwikkelingen spelen spanningen en conflicten (tot aan grenservaringen aan toe) de innovatie parten (met soms verrijkende, maar vaak ook frustrerende gevolgen).

U beschrijft op basis van de uitkomsten van de vier deelopdrachten in een vloeiend betoog van tussen de 5000 en 6000 woorden het verloop van deze innovatie.

4.4 Literatuur

Verplichte literatuur

Donkers, G. (2015) *Veranderen in meervoud*. Een driedimensionale kijk op de sociale veranderkunde. Den Haag: Boom Lemma. (een selectie zal worden uitgereikt).

Ibrahim, S. (2017) How to Build Collective Capabilities: The 3C-Model for Grassroots-Led Development, *Journal of Human Development and Capabilities*, 18:2, 197-222.
<http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/19452829.2016.1270918?needAccess=true>

Kooiman, A. e.a. (2015) Leren transformeren. Hoe faciliteer je praktijkinnovatie in tijden van transitie? Movisie, publicatie Wmo-werkplaatsen (via website Amsterdamse Wmo-werkplaats en lectoraat Outreachend werken en innoveren)

Karré, P.M., (2017). Drie misverstanden over sociale innovatie. *Journal of Social Intervention: Theory and Practice*. 26(2), pp.76–82. DOI: <http://doi.org/10.18352/jsi.531>

Stam, M (2012): *Geef de burger moed*. Onderzoeksverslag van de Amsterdamse Wmo werkplaats naar outreachend werken met mensen in kwetsbaar makende omstandigheden (pdf via www.eropaf.org).

Stam, M. (2013) *Het belang van onzeker weten*. Lectorale les. Pdf via www.eropaf.org

Aanbevolen literatuur

Donkers, G. (2015) *Veranderen in meervoud*. Een driedimensionale kijk op de sociale veranderkunde. Den Haag: Boom Lemma

Gratton, L. (2007). *Hotspots*. Waarom teams, afdelingen en organisaties bruisen van energie en creativiteit en andere niet. Amsterdam, Business contact.

Stam, M. (2012) *Outreaching besturen in tijden van transitie*. Pdf via www.eropaf.org

Stam, M (2015) Co-creation in complexity. Methodological Review of Applied Research

Bos, Jo en Harting, Ernst (2006, herziene versie), *Projectmatig creëren 2.0*. Schiedam: Scriptum management, ISBN 9789055943999.

4.5 Programmering

Tijdstip	Onderwerp	Literatuur
2 februari	<p>Introductie: Jeroen zet sociaal innoveren uiteen: veranderen van en door sociaal werk. Kennismaking met doorlopende thema's: subjectwording; co-creatie en netwerkvorming; leren in de praktijk; de kracht van onzeker weten.</p> <p>Vijf studiegroepjes maken</p>	<p>Lezen: studiehandleiding</p> <p>Lezen: Karré</p> <p>Lezen: Ibrahim</p>
9 februari	<p>SOI 1</p> <p>CHAT: het model van een activiteitssysteem en van expansief leren. Vertrekpunt voor de drie opdrachten bij MI.</p>	<p>Lezen: <i>Leren transformeren</i>, hoofdstuk 1, 6, 7 en 8</p>
16 maart	<p>SOI 2</p> <p>Groep 1 presenteert 2 casussen n.a.v. opdracht 1 (eindproduct 1)</p> <p>Vervolg CHAT</p>	
23 maart	<p>SOI 3</p> <p>Groep 2 presenteert twee casussen n.a.v. opdracht 1</p> <p>Grenservaringen en de lemniscaat van betekenisgeving en kenniscreatie</p>	<p>Lezen: inleiding en hoofdstuk 1 en 2 van <i>Geef de burger moed</i></p>
6 april	<p>SOI 4</p> <p>Van binnenuit, inductief, van onderaf en samen (BIOS-principe: gevolgen van onzeker weten voor het primaire proces)</p>	<p>Lezen: <i>Het belang van onzeker weten</i></p>
13 april	<p>SOI 5</p> <p>Inzoomen op Donkers: zelfregie en drie wereldschema</p>	<p>Lezen: Donkers van p. 52 - 160</p>
20 april	<p>SOI 6</p> <p>Zelfstudie of gastcollege (o.v.)</p>	<p>Lezen hoofdstuk 3, 4, 5, 6, 7 <i>Geef de burger Moed</i></p> <p>Van 20 april –18 mei: vervolg Donkers tot p. 267</p>
18 mei	<p>SOI 7</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een activiteitssysteem in relatie tot andere activiteitssystemen - Trialogisch leren <p>Subgroep 3 presenteert 2 casussen n.a.v. Donkers' modellen (deel van opdracht 2)</p>	<p>Lezen hoofdstuk 8 t/m 12 <i>Geef de Burger Moed</i></p>
1 juni	<p>SOI 8</p> <p>Hoe primaire tegenstellingen, zoals <i>Leef- versus systeemwereld</i> <i>Top-down versus bottom-up</i> <i>Specialistisch versus generalistisch</i> <i>Formeel versus informeel</i></p>	

	<p>doorwerken in het uitvinden van innovatieve samenwerking:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sociale disciplineraam, - boundary crossing - vijf krachten <p>Subgroep 4 presenteert 2 casussen deel 1 opdracht 3</p>	
15 juni	<p>SOI 9</p> <p>Subgroep 5 presenteert twee casussen deel 2 opdracht 3</p> <p>Responsiecollege Evaluatie</p>	

Inleveren eindopdracht 22 juni 2018

5 PROGRAMMA SOCIAAL BELEID

Masterclass II	De (voorgenomen) verandering
Leerlijn	Social Work Theory
Programma	Sociaal Beleid
(Deel)competenties	I (1, 2), III (4, 5)
Opleider	Drs. M. Hoijtink, Drs. Rob Andeweg en gastdocenten
Studiebelasting	4 EC (112 uur)
Contacturen	20 uur
Zelfstudie (Literatuurstudie + opdrachten)	92 uur

5.1 Doelstelling, deelcompetenties en leeruitkomst

Leeruitkomst: de student heeft kennis van en inzicht in de centrale concepten bij de programmathema's en de student is in staat om:

- Een beleids- en actorenanalyse te maken op basis van bestaande trends en nieuwe ontwikkelingen;
- Hierbij gebruik te maken van actuele beleidstheoretische, conceptuele en empirische kennis;
- Kennis rondom beleidsontwikkeling en beleidsbeïnvloeding te vergaren en te vertalen naar een SWOT-analyse van de eigen beroepspraktijk en deze praktijk in het perspectief te plaatsen van mogelijke innovaties en praktijkontwikkeling.

Het programma Wetgeving en Lokaal Sociaal Beleid richt zich inhoudelijk op en draagt bij aan het ontwikkelen en toe-eigenen door studenten van de onderstaande (deel)competenties:

Competentie		Deelcompetentie
I	Innoveren en praktijk ontwikkelen	1, 2
III	Kennis mobiliseren, toepassen & ontwikkelen	4, 5

5.2 Opzet en inhoud

Inleiding

Professionals in het sociale domein functioneren in een omgeving die sterk beïnvloed wordt door sociaal beleid. Dit programma gaat over een aantal dominante beleidsmatige ontwikkelingen in het sociale domein: vermaatschappelijking van de zorg, actief burgerschap en de inzet van vrijwilligers bij sociale vraagstukken, achter de voordeur beleid, preventie en armoede. Bovendien zoomt het programma in op de verschuiving van sociaal beleid van landelijke naar lokale overheden (de decentralisaties), het appèl op zowel actief als affectief burgerschap en de daarmee samenhangende beoogde herschikking van verantwoordelijkheden en afhankelijkheden tussen staat en burgers. Dit zijn ontwikkelingen die diep ingrijpen in het alledaagse leven van mensen. Een sociologisch perspectief op de veranderende verzorgingsstaat functioneert daarbij als kapstok. De geschetste trends staan immers niet op zichzelf, maar kunnen begrepen worden als uitdrukking van de opkomende activerende verzorgingsstaat die niet alleen in Nederland, maar die ook al gedurende langere tijd elders in Europa in opkomst is. Sociaal beleid maakt handelen van instituties en professionals mogelijk en veranderingen daarbinnen vragen om kritische reflectie op zowel de geboden dienstverlening en bestaande praktijken, als op vooronderstellingen en idealen in beleid. Het programma beoogt u in staat te stellen om actuele beleidsontwikkelingen in een

breder sociologisch historisch perspectief te plaatsen, kansen, bedreigingen en spanningen te identificeren en zo een (kritische) heroriëntatie uit te voeren op uw praktijk en beleidsvraagstukken in zowel de relatie met burgers, in de samenwerking met professionals en organisaties binnen en buiten uw organisatie en opdrachtgevers (overheden, zorgverzekeraars, etc.).

Programmathema's

Het programma bevat vier thema's met daaraan gerelateerde (beleids)ontwikkelingen en centrale concepten. Een thema kiest u zelf uit het aanbod van workshops tijdens de Summerschool in juni 2018. Het programma start met een inleidend college waarin het inhoudelijke kader van het programma geschetst wordt en de daaraan gerelateerde beleidstrends:

Inleiding: De activerende verzorgingsstaat

Thema 1: Vermaatschappelijking van de zorg

Thema 2: Actief burgerschap en vrijwillige inzet

Thema 3: Achter de voordeur beleid

Thema 4: Armoedebeleid

Thema 5: Vrije keuze uit het aanbod van workshops tijdens de Summerschool

Leeromgeving

De leeromgeving bestaat uit een combinatie van (gast)colleges, werkcolleges en zelfstudie. Tijdens de gastcolleges spreken lectoren en onderzoekers over de stand van zaken op hun specifiek beleidsveld. In de werkcolleges bespreken we aan de hand van de verwerkingsopdracht de implicaties van deze inleidingen voor uw eigen beroepspraktijk. Bovendien besteden we in de werkcolleges aandacht aan de literatuur en de relatie van het thema met de activerende verzorgingsstaat.

Samenhang met de andere programma's

Sociale Vraagstukken gaf u een inleiding op sociale theorie, concepten en de sociale context van beroepsvraagstukken die binnen de opleiding centraal staan. Door middel van *Sociale Interventiekunde* kreeg u conceptuele kaders om uw beroepshandelen en (bestaande) methodieken en interventies in relatie tot uw cliënten te beschrijven en te analyseren. *Sociaal Beleid* geeft u een derde invalshoek om uw beroepshandelen te verhelderen, namelijk dat wat uw werk in termen van politieke ideologie en wetgeving mogelijk maakt. Het voortbestaan van organisaties is onder meer afhankelijk van de afstemming op actuele en te verwachten beleidsontwikkelingen. *Sociaal Beleid* gaat over de structurerende werking van sociaal beleid in de vormgeving van organisaties en uitvoeringspraktijken, en de kansen en spanningen die daarbij komen kijken.

5.3 Opdrachten en toetsing

Het programma kent vijf thema's met elk een verwerkingsopdracht (deze worden geplaatst op 'MijnHvA'). De toetsopdracht bestaat uit een bundeling van de verwerkingsopdrachten per thema en een inleiding daarop vanuit het perspectief van de verandering van sociaal beleid naar een activerende verzorgingsstaat. De verwerkingsopdrachten zijn onderzoeks-, en toepassingsgericht en worden in conceptvorm besproken tijdens de werkcolleges. In de aan de thema's gekoppelde verwerkingsopdracht formuleert u telkens een antwoord op de volgende vraag:

Wat betekenen de geschetste ontwikkelingen en de gebruikte concepten voor mijn beroepspraktijk, en tevens als aangrijpingspunt voor mijn (eventueel interdisciplinaire en inter-organisatorische) oplossingsrichting(en) dan wel methodiekontwikkeling?

U rondt dit onderwijsprogramma met de toets voldoende af, wanneer aan de volgende criteria is voldaan:

- per thema/opdracht is benoemd hoe de besproken ontwikkelingen en welke centrale concepten uit het (gast)college en de literatuur op welke wijze in uw praktijk een rol spelen, onderbouwd met argumenten;
- per thema/opdracht is een beknopte SWOT-analyse opgenomen. U vraagt zich telkens af op welke manier de beleidsthema's uw huidige manier van werken ondersteunen (S), hinderen (W), kansen bieden (O), dan wel bedreigen of spanningen veroorzaken (T);
- per thema/opdracht is kort benoemd wat de (huidige en verwachte) ontwikkelingen kunnen betekenen voor uw oplossingsrichting dan wel methodische innovatie;
- de toets bevat een afrondende slotbeschouwing n.a.v. de inleiding op het programma: de transformatie naar een activerende verzorgingsstaat;
- omvang toets exclusief titelblad en inhoudsopgave: min. 14 - max. 18 A4 (Indicatie: 5 thema's à max. 3 A4 + inleiding à max 2 A4; lettertype Times New Roman 12; regelafstand 1.5; bronvermelding & literatuurlijst volgens APA-norm).

5.4 Literatuur

Verplichte literatuur

Kampen, T., Verhoeven, I. & Verplanke, L. (red.) (2013). *De affectieve burger. Hoe de overheid verleidt en verplicht tot zorgzaamheid*. Amsterdam: Van Genneep.

Een reader met artikelen uit internationale en wetenschappelijke tijdschriften en vaktijdschriften, zoals bijvoorbeeld *Journal of Social Policy and Society*, *Journal of Social Intervention*, *Vakblad Sociaal Werk* en *Sociologie*.

Aanbevolen literatuur

In de colleges wordt verwezen naar relevante (inter)nationale bronnen.

5.5 Programmering

Datum	Onderwerp	Literatuur
2 februari	Startseminar MC 2	
9 februari	<p>SB 1 Inleiding. <u>De activerende verzorgingsstaat</u> Gastcollege: Drs. Henk van den Brink</p>	<p>WRR (2006). <i>De verzorgingsstaat heroverwogen. Samenvatting.</i> Amsterdam: Amsterdam University Press. (op MijnHvA)</p> <p>Trappenburg, M. (2009). <i>Actieve solidariteit. Openbare rede.</i> Amsterdam: Universiteit van Amsterdam. (op MijnHvA)</p> <p>Verhoeven, I., Verplanke, L. & Kampen, T. (2013). Affectief burgerschap in de verzorgingsstaat. Over de nieuwe publieke moraal, in Kampen, T., Verhoeven, I. & Verplanke, L. (red.), <i>De affectieve burger</i>, Inleiding. (boek)</p> <p>Verhoeven, I., & Tonkens, E. (2013). Wat de overheid van burgers wil. De framing van de veranderende verzorgingsstaat in Nederland en Engeland, in Kampen, T., Verhoeven, I. & Verplanke, L. (red.), <i>De affectieve burger</i>, Hst. 1. (boek)</p>
16 februari	<p>SB 2 Thema 1. <u>Vermaatschappelijking van de zorg</u> Gastcollege: Dr. Rick Kwekkeboom, Lector Community Care AKMI</p>	<p>Kelders, Y., Hoeve, Ten, S. Kwekkeboom, R., Schache, C., Wittenberg, Y. en S. van der Zal. (2017). Community care and the care transitions in the Netherlands, In: <i>Journal of Social Intervention. Theory and Practice.</i> Volume 25, Issue 4, pp. 27–40. X (op MijnHvA)</p> <p>Davies, C.A. (1998). Caring communities or effective networks? Community care and people with learning difficulties in South Wales, in Edgar, I. & Wussel, A., <i>The anthropology of welfare</i>, pp. 120-136, London/New York: Routledge. Op MijnHvA)</p> <p>Bredewold, F., Tonkens, E. & Trappenburg, M. (2013). Wederkerigheid tussen weerbare en kwetsbare burgers. Wat zijn de mogelijkheden en voorwaarden? in Kampen, T., Verhoeven, I. & Verplanke, L. (red.), <i>De affectieve burger</i>, Hst. 9. (boek)</p> <p>Grootengoed, E. (2013). Van claimcultuur naar schaamtecultuur?, in Kampen, T., Verhoeven, I. & Verplanke, L. (red.), <i>De affectieve burger</i>, Hst. 4. (boek)</p> <p>Broeke, J. van der, Hoijtink, M. & Tonkens, E. (2010). Veranderende verzorgingsstaat en de focus op samenwerking, in: <i>Maatwerk, vakblad</i></p>

		<p>voor maatschappelijk werk, vol 27: pp. 34-37. (op MijnHvA)</p> <p>Verplanke, L. & Duyvendak, J.W. (2009). Eenzaam maar o zo autonoom. Over het thuisgevoel van zelfstandig wonende mensen met psychiatrische of verstandelijke beperkingen, in <i>Sociologie</i>, jrg. 5, vol. 2, pp. 300-315. (op MijnHvA)</p>
23 februari	<p>SB 3 Werkcollege 1 Drs. Rob Andeweg</p>	<p><u>Opdracht 1:</u> Thema Vermaatschappelijking van de zorg</p>
16 maart	<p>SB 4 Thema 2 <u>Actief burgerschap en vrijwillige inzet</u> Gastcollege: Dr. Judith Metz, Lector Youth Spot AKMI</p>	<p>Metz, J. (2008). Anatomisch model van de civil society voor de WMO, in <i>Journal of Social Intervention: Theory and Practice</i>, vol. 17, 3, pp. 27-39. (op MijnHvA)</p> <p>Tonkens, E. (2009). Waarom Actief Burgerschap?, in Tonkens, E., <i>Tussen onderschatten en overvragen. Actief burgerschap en activerende organisaties in de wijk</i>, pp. 7-22. Amsterdam: SUN. (op MijnHvA)</p> <p>Machielse, A.. en A. Runia (2013) <i>Journal of social intervention. Theory and Practice</i>, volume 22, ussie 4, pp. 5-23. (op MijnHvA)</p> <p>Bochove, M., Verhoeven, I. & Roggeveen, S. (2013). Sterke vrijwilligers, volhardende professionals. Nieuwe verhoudingen door de Wmo, in Kampen, T., Verhoeven, I. & Verplanke, L. (red.). <i>De affectieve burger</i>, Hst. 10. (boek)</p> <p>Verhoeven, I. (2013). Wel duurzame zorg, geen duurzame relaties, in Kampen, T., Verhoeven, I. & Verplanke, L. (red.), <i>De affectieve burger</i>, Hst. 11. (boek)</p> <p>Elshout, J., Kampen, T. & Tonkens, E. (2013). De kwetsbaarheid van zelfrespect. Hoe geleide vrijwilligers worstelen met emoties, in Kampen, T., Verhoeven, I. & Verplanke, L. (red.), <i>De affectieve burger</i>, Hst. 12. (boek)</p>
23 maart	<p>SB 5 Werkcollege 2 Drs. M.Hoijtink</p>	<p><u>Opdracht 2:</u> Thema Actief burgerschap en vrijwillige inzet</p>
13 april	<p>SB 6 Thema 3. <u>Achter de voordeur beleid</u> College: Drs, Marc Hoijtink, onderzoeker AKMI</p>	<p>Hoijtink, M. (2017) De politiek van sociaal werk. In: <i>Vakblad Sociaal Werk</i>. Vol.27., 3: pp.8-11. (op MijnHvA)</p> <p>Kloppenburger, R. & Hendriks, P. (2013). Outreachend approaches in the private domain: an international study, in <i>European journal of social work</i>, vol. 6: 5, pp. 605-619. (op MijnHvA)</p> <p>Tonkens, E. & Verplanke, L. (2013). When Social Security Fails to Provide Emotional Security: Single Parent Households and the</p>

		<p>Contractual Welfare State, in <i>Social Policy and Society</i>, vol. 12, 3, pp. 451-460. (op MijnHvA)</p> <p>Verplanke, L. (2013). Professionals met lef en een groot hart. Over ongevraagd hulp verlenen achter de voordeur, in Kampen, T., Verhoeven, I. & Verplanke, L. (red.), <i>De affectieve burger</i>, Hst. 3. (boek)</p> <p>Kruijter, A. & Kruijter, H. (2013). <i>Achter de voordeur. De praktijk als landingsbaan</i>. Den Haag: Ministerie van Binnenlandse Zaken. (op MijnHvA)</p> <p>Hoijtink, M., Vreugdehill De Jager en E. de Jonge. <i>Goed werk in wijkteams</i>. In: Jansen, E., Sprinkhuizen, A., Verharen, L. en L. Veldboer (2017). <i>Kwesties en keuzes in wijkgericht werken</i>. Utrecht: Movisie. (op MijnHvA)</p> <p>Omloo, J. (2017). <i>Wat werkt bij Outreachend werken? Kansen en dilemma's bij sociale wijkteams</i>. Utrecht: Movisie. (op MijnHvA)</p>
20 april	SB 7 Werkcollege 3 Drs. Marc Hoijtink	<u>Opdracht 3</u> : Thema Achter de voordeur beleid
25 mei	SB 8 Thema 4. <u>Armoede beleid</u> Gastcollege: Roeland van Geuns, Lector Armoede en participatie	<p>Geuns, R. van, (2013). <i>Every picture tells a story. Armoede: een gedifferentieerd verschijnsel</i>. Openbare rede. Amsterdam: Hogeschool van Amsterdam. (op MijnHvA)</p> <p>Jungmann, N. & Geuns, R. van, (2014). De psychologie van de schuld, in Verhagen, S., Linders, L. & Ham, M., <i>Verlossing van schuld en boete</i>, pp. 93-107. Amsterdam: Van Gennep. (op MijnHvA)</p> <p>Strier, R. (2013). Introducing anti-oppressive social work practice into public services; rhetoric to practice, in <i>British journal of social Work</i>, vol. 47, 1, pp. 1-18. (op MijnHvA).</p>
1 juni	SB 9 Werkcollege 4 Drs. R. Andeweg	<u>Opdracht 4</u> : thema Armoede beleid
5-8 juni	SB 10 <i>Keuze thema Summerschool</i>	<u>Opdracht 5</u> : keuzethema Summerschool

6 PRAKTIJKGERICHT ONDERZOEK

Master Social Work	
Masterclass II	Masterplan
Leerlijn	Praktijkgericht onderzoek
Programma	Onderzoeksontwerp
(Deel)competenties	I-4, III-2, III-3, IV-3, IV-2, IV-3 en IV-4
Opleider	Mike de Kreek, Martin Gerrebrands en gastdocenten: Therese Suidman, Rosalie Metze en Marc Hoijtink.
Studiebelasting	2 EC (56 uur)
Contacturen	18 uur
Zelfstudie (Literatuurstudie + opdrachten)	38 uur

6.1 Doelen, deelcompetenties en leeruitkomsten

In MC I heeft u in een verkenning gedaan van een onderzoeksontwerp gekoppeld aan het praktijkvraagstuk dat in uw essay beschreven staat. In Praktijkgericht Onderzoek: Onderzoeksontwerp van MC II maakt u een definitief onderzoeksontwerp op basis waarvan u de uitvoering van het onderzoek gaat uitvoeren in MC III. U maakt in dat onderzoeksontwerp duidelijk met welke doelstelling u een realistische en werkzame bijdrage kunt doen aan het dichterbij brengen van een oplossing van het praktijkvraagstuk. U beschrijft welke onderzoeksvraag en deelvragen nu als eerste in een kennisontwikkelingsproces geplaatst worden. In dit onderzoeksontwerp beschrijft en onderbouwt u verder de onderzoeksopbouw, verzamelmethoden en analysemethoden. U relateert hierbij de onderzoeksvraag op een bij het ontwerp passende wijze aan relevante theorie of theoretische begrippen uit binnen- of buitenlandse literatuur. Daarnaast licht u toe hoe de verschillende fasen van onderzoek met elkaar samenhangen, aan de deelvragen gerelateerd zijn en zich verhouden tot het doel (of subdoelen).

In dit programma wordt aan de volgende doelen gewerkt:

- In het programma Onderzoeksontwerp maakt u verder kennis met verschillende methoden van data-verzamelen en -analyseren.
- Daarnaast leert u geschikte onderzoeksmethodes definitief te verwerken in een onderzoeksontwerp dat aansluit op het praktijkvraagstuk waar u aan werkt
- Een eerste kennismaking met software voor kwalitatieve analyse en beschrijvende statistiek.
- Het binnen MC III kunnen opstarten van uw praktijkonderzoek.
- Het gezamenlijk en individueel feedback geven op onderzoeksontwerpen van anderen.

In het kader van de doelstelling wordt gewerkt aan de volgende deelcompetenties (zie ook hoofdstuk 9):

Competentie		Deelcompetenties
I	Innoveren en praktijk ontwikkelen	4
III	Kennis mobiliseren, toepassen en ontwikkelen	1, 2
IV	Onderzoeken	2, 3 en 4

De master social work is in staat om:

- I-4: praktijkgericht onderzoek in te zetten en te positioneren als interventie in praktijkontwikkelingsprocessen;

- III-1: (inter)nationale relevante praktijkgerichte kennis uit wetenschappelijke en professionele bronnen te vinden en te selecteren;
- III-2: relevante impliciete en expliciete kennis binnen de eigen organisatie te lokaliseren, te expliciteren, te combineren en zichtbaar te maken;
- IV-2: zich t.o.v. opvattingen over onderzoek te positioneren en kennis en relevante opvattingen aan eigen praktijkontwikkeling te koppelen;
- IV-3: een praktijkprobleem te vertalen naar een realistische en betekenisvolle onderzoeksinterventie en daar een adequate methode bij te kiezen;
- IV-4: verschillende methoden en technieken van onderzoek op adequate wijze in te (laten) zetten;

De leeruitkomsten die bij het maken van de opdrachten beoogd zijn worden beschreven in de volgende punten:

- De student heeft inzicht in hoe verschillende contexten vragen om verschillende soorten kennisontwikkeling in verband met de bruikbaarheid ervan in die context met zijn complexiteit aan belanghebbenden.
- De student is in staat om de exploratie van een vraagstuk, de context en bestaande relevante kennis te vertalen naar een doel- en een vraagstelling voor een betekenisvolle onderzoeksinterventie.
- De student heeft in het kader van praktijkgericht onderzoek zicht op en kennis van een scala aan relevante onderzoeksbenaderingen, onderzoeksmethoden en – technieken.
- De student heeft ervaring met de waarde van focusgroepen, interviews, observaties en vragenlijsten, inclusief de bijbehorende analysemogelijkheden.
- De student is in staat om afhankelijk van de vraagstelling van het onderzoek en het doel met het antwoord daarop in de eigen context, passende onderzoeksmethodes te kiezen voor het verzamelen van data en het analyseren ervan, vaak in verschillende opeenvolgende fasen.
- De student is in staat om relevante theorie of theoretische begrippen uit binnen- of buitenlandse literatuur op een onderbouwde manier te incorporeren in het praktijkgericht onderzoek.
- De student is op de hoogte van kwaliteitscriteria binnen praktijkgericht onderzoek binnen een specifieke praktijkcontext.
- De student weet welke risico's het proces van onderzoek en de doelen met de onderzoeksresultaten kunnen verstoren en kan daar passende maatregelen voor in gang zetten
- De student begrijpt het belang van het koppelen van de antwoorden op de onderzoeksvragen en andere opbrengsten van het onderzoeksproces aan de gestelde doelen met daarbij horende aanbevelingen.

6.2 Opzet en inhoud

In praktijkgericht onderzoek gaat het om te komen tot een soort kennis dat een rol speelt in het gedeeltelijk oplossen van een vraagstuk in de praktijk. Het onderzoek heeft dus een doel in de praktijk. Als we in de onderzoeksliteratuur kijken, zien we in de aanloop naar een doel- en vraagstelling belangrijke aspecten langs komen. Een praktijkvraagstuk bevindt zich altijd in een bepaalde toestand en context. Het is bijvoorbeeld nog nauwelijks gearticuleerd of er is al een interventie ontwikkeld die op het punt staat geïmplementeerd te worden. Deze aspecten hebben op hun beurt invloed op de soorten kennis die de oplossing dichterbij kunnen brengen en dus op de onderzoeksvraag. Die kennis kan al elders beschreven zijn of als impliciete kennis aanwezig zijn onder de professionals in de organisatie. De juiste keuzes rondom dit soort aspecten zijn niet triviaal en de toekomstige Master Social Work zal zijn of haar weg hierin moeten gaan vinden.

Het op een adequate manier beantwoorden van de onderzoeksvraag is een belangrijk doel in het onderzoek. Daarbij blijft het niet, want het doel met de onderzoeksresultaten is om een bijdrage te leveren aan praktijkontwikkeling. Afhankelijk van de vraagstelling van het onderzoek en het doel met het antwoord daarop in de eigen context, kiest de onderzoeker passende onderzoeksmethodes voor het verzamelen van data en het analyseren ervan, vaak

in verschillende opeenvolgende fasen. Sommige methodes ondersteunen verandering terwijl het onderzoek nog loopt. Andere methodes zijn gericht op een 'snapshot' op afstand van een bepaalde situatie om op basis van de resultaten na de afronding van het onderzoek beslissingen te nemen. Weer andere methodes zitten er tussenin. U gaat zich daarom verder verdiepen in de meest voorkomende verzamel- en analysemethoden binnen praktijkgericht onderzoek. De volgende methoden passeren de revue: documentonderzoek, interviews, interactieve modelbouw (focusgroepen), vragenlijsten en observaties.

Het onderzoeksontwerp voor een praktijkgericht onderzoek bestrijkt veel aspecten en is een complex geheel. Uw houding als onderzoeker en uw relatie met de omgeving is zeer belangrijk. Bepaalde (ethische) risico's in het onderzoek of rondom het doel kunnen daarmee mogelijk voorkomen worden. Waarschijnlijk heeft u ook 'critical friends' nodig. Daarnaast dient u bijvoorbeeld de termen generalisatie en representativiteit goed uit te kunnen leggen, zodat u de verwachtingen kunt managen in uw omgeving. Stakeholders moeten goed begrijpen wat het onderzoek wel en niet oplevert en waar een volgend fase begint. De onderzoeksrapportage en -presentatie moet zo goed mogelijk aansluiten bij het publiek wat u op het oog heeft.

Het programma Onderzoeksontwerp bestaat uit acht bijeenkomsten met een interactief karakter. Tijdens de bijeenkomsten twee tot en met zes staat elke keer een methode centraal (vijf in het totaal). Uitgangspunt is dat iedereen de fragmenten uit verplichte reader rondom die methode heeft gelezen. Het leeswerk is beperkt gehouden om voor elke bijeenkomst te kunnen werken aan het onderzoeksontwerp. Het eerste deel van elke bijeenkomst is er een gastdocent die zijn recente concrete ervaringen met die methode in het sociale domein met ons deelt. Het tweede uur bevat een reflectie op verschillende aspecten van de betreffende onderzoeksmethode. We komen in het deel ook terug op het onderdeel van uw onderzoeksontwerp wat op dat moment geagendeerd staat. We gebruiken daar elkaars feedback op de verkenningen uit MC 1 voor. Schriftelijk en mondeling feedback geven en ontvangen speelt voor en tijdens de bijeenkomsten een belangrijke rol om tot een krachtige, collectieve leeromgeving te komen. U kiest in overleg een van de vijf methodes (mogelijk uit uw verkenning) om een klein experiment in het kader van uw praktijkvraagstuk mee te doen (zie Opdrachten en toetsing in de volgende paragraaf). De laatste twee bijeenkomsten (zeven en acht) staan in het teken van het definitief maken van uw onderzoeksontwerp voor het praktijkgericht onderzoek in het tweede jaar.

6.3 Opdrachten en toetsing

In het totaal zijn er twee opdrachten voor dit programma, die hieronder zijn beschreven. Daarvan wordt de een met een cijfer beoordeeld en de ander krijgt een "voldaan / niet voldaan" (V/ NV).

1. Experiment onderzoeksmethode en reflectie daarop (V/NV).
2. Onderzoeksontwerp praktijkgericht onderzoek jaar 2 (cijfer).

Opdracht 1: experiment met onderzoeksmethode uit verkenning onderzoeksontwerp

U kiest een van de methoden uit uw verkenning van het onderzoeksontwerp (bijvoorbeeld een proefinterview) en beschrijft kort de belangrijkste aspecten daarvan. In een reflectie daarop beschrijft u wat goed ging en wat u zou willen aanpassen aan de methode (dataverzameling) op basis van de informatie (data-analyse) die er uit is gekomen. We lezen allemaal twee verslagen (max 2 A4) van een ander en bespreken de ervaringen in een van de bijeenkomsten.

Opdracht 2: definitief onderzoeksontwerp

U past en vult uw verkenning van het onderzoeksontwerp uit MC I aan tot een definitief onderzoeksontwerp voor de uitvoering van het praktijkgericht onderzoek in het tweede jaar. Hiervoor zullen aan het begin van het semester de beoordelingscriteria uitgedeeld en besproken worden.

6.4 Literatuur

Verplichte literatuur

- Donk, van der C. & Lanen, van B. (2015). *Praktijkonderzoek in zorg en welzijn*. Bussum: Coutinho. (dit is de tweede druk van het boek).
- Een reader met artikelen en hoofdstukken. Deze wordt digitaal en hard-copy aangeboden.
- De reader van het programma Praktijkgericht onderzoek van MC I.

Aanbevolen literatuur

- Evers, J. (red.) (2007). *Kwalitatief interviewen: kunst en kunde*. Den Haag: Lemma.
- Doorewaard, H., Kil, A. & Ven, van den A. (2015). *Praktijkgericht kwalitatief onderzoek – een praktische handleiding*. Amsterdam: Boom Lemma.
- Evers, J. (2015). *Kwalitatieve analyse kunst én kunde*. Amsterdam: Boom Lemma.
- Groningen, van B., & Boer, de Connie (2010). *Beschrijvende statistiek*. Den Haag: Boom Lemma.

Achtergrondmateriaal:

- <http://www.maxqda.com/learn-maxqda> trainingsmateriaal en handleidingen over het gebruik van MaxQDA (software voor Qualitative Data Analysis).
- <https://www.youtube.com/user/GrahamRGibbs> (Video's over kwalitatief dataverzamelen en –analyseren).
- Beschrijvende statistiek en combinatoriek van de Wiskunde Academie: <https://www.youtube.com/user/WiskundeAcademie>.
- Statistische analyses en kruistabellen met Excel: <http://www.softwijs.nl/m-office/11-statistiek-met-excel>.
- [Masterthesissen Master Social Work Amsterdam in de Hbo-kennisbank](#).

6.5 Programmering

Bijeenkomst 1: 09-02-2018

Deel 1: Verkenning onderzoeksontwerp

- Lezen: “Analyseren en concluderen” p. 221-227: Donk, van der C. & Lanen, van B. (2015). *Praktijkonderzoek in zorg en welzijn*. Bussum: Coutinho. (6 pp)
- Voorbereiden: vragen over feedback op verkenning onderzoeksontwerp.
- Bespreken: feedback op verkenningen onderzoeksontwerpen.
- Bespreken: mogelijke inhoudsopgaven onderzoeksontwerp.

Deel 2: Onderzoeksontwerp

- Herlezen: “Hoofddoelen van onderzoek”, p. 23-24: Donk, van der C. & Lanen, van B. (2015). *Praktijkonderzoek in zorg en welzijn*. Bussum: Coutinho. (2 pp)
- Introduceren: beoordelingsformat definitief onderzoeksontwerp.
- Introduceren: aspecten rondom criterium 2 uit het beoordelingsformat (doelstelling).
- Bespreken: een verkenning van een onderzoeksontwerp.
- Afspreken: peerfeedback onderzoeksontwerpen.

Bijeenkomst 2: 16-02-2018

Deel 1: Documentonderzoek en literatuuronderzoek, Mike de Kreek

- Herlezen: “Bestuderen” p. 175-178: Donk, van der C. & Lanen, van B. (2015). *Praktijkonderzoek in zorg en welzijn*. Bussum: Coutinho. (3 pp)
- Herlezen: “Welke soorten bronnen zijn er (publieke en interne)?” p. 323-326: Donk, van der C. & Lanen, van B. (2015). *Praktijkonderzoek in zorg en welzijn*. Bussum: Coutinho. (4 pp)
- Lezen: “Minder gestructureerde data analyseren” p. 242-251: Donk, van der C. & Lanen, van B. (2015). *Praktijkonderzoek in zorg en welzijn*. Bussum: Coutinho. (9 pp)

Deel 2: onderzoeksontwerp

- Lezen: reader aspecten rondom criterium 2 (doelstelling) uit het beoordelingsformat.
- Voorbereiden: aangescherpte tekst uit verkenning voor criterium 2 in passende inhoudsopgave.
- Bespreken: vragen over voorbereiding van een onderzoeksontwerp die criterium 2 al dekt.
- Introduceren: aspecten rondom criterium 3 uit het beoordelingsformat (vraagstelling).

Bijeenkomst 3: 23-02-2018

Deel 1: Observaties binnen etnografisch onderzoek van sociaal werk: Marc Hoijtink

- Herlezen: "Observeren" p. 178-198: Donk, van der C. & Lanen, van B. (2015). *Praktijkonderzoek in zorg en welzijn*. Bussum: Coutinho. (10 pp)

Deel 2: Onderzoeksontwerp

- Lezen: reader aspecten rondom criterium 3 (vraagstelling) uit het beoordelingsformat.
- Voorbereiden: aangescherpte tekst uit verkenning voor criterium 3 in passende inhoudsopgave.
- Bespreken: vragen over voorbereiding van een onderzoeksontwerp die criterium 3 al dekt.
- Introduceren: aspecten rondom criterium 4 en 5 uit het beoordelingsformat (uitvoering en plan van aanpak).

Bijeenkomst 4: 23-03-2018

Deel 1: Focusgroepen binnen Participatory Action Research, Rosalie Metze

- Herlezen: "Interactieve modelbouw" p. 185-195: Swanborn, P.G. (2006). *Basisboek sociaal onderzoek*. Amsterdam: Boom onderwijs. (20 pp, al gelezen; in reader MC I)
- Herlezen: "Bevragen" p. 192-203: Donk, van der C. & Lanen, van B. (2015). *Praktijkonderzoek in zorg en welzijn*. Bussum: Coutinho. (10 pp)

Deel 2: Onderzoeksontwerp

- Lezen: reader aspecten rondom criterium 4 en 5 (uitvoering en plan van aanpak) uit het beoordelingsformat.
- Voorbereiden: aangescherpte tekst uit verkenning voor criterium 4 en 5 in passende inhoudsopgave.
- Bespreken: vragen over voorbereiding van een onderzoeksontwerp dat criterium 4 en 5 dekt.

Bijeenkomst 5: 13-04-2018

Deel 1: Vragenlijsten voor een verkennende fase van praktijkonderzoek: gastdocent

1. Herlezen: "Een vragenlijst ontwerpen en afnemen" p. 203-208: Donk, van der C. & Lanen, van B. (2015). *Praktijkonderzoek in zorg en welzijn*. Bussum: Coutinho. (5 pp)
2. Lezen: "Voorgestructureerde data analyseren" p. 227-242: Donk, van der C. & Lanen, van B. (2015). *Praktijkonderzoek in zorg en welzijn*. Bussum: Coutinho. (15 pp)
3. Lezen "Concluderen" p. 252-259, Donk, van der C. & Lanen, van B. (2015). *Praktijkonderzoek in zorg en welzijn*. Bussum: Coutinho. (7 pp)

Deel 2: Onderzoeksontwerp

- Voorbereiden: aangescherpte tekst uit verkenning voor criterium 4 en 5 in passende inhoudsopgave.
- Bespreken: vragen over voorbereiding van een onderzoeksontwerp dat criterium 4 en 5 dekt.

Bijeenkomst 6: 01-06-2018

Deel 1: Interviewen binnen praktijkonderzoek: Therese Suidman

- Herlezen: "Bevragen" p. 192-203: Donk, van der C. & Lanen, van B. (2015). *Praktijkonderzoek in zorg en welzijn*. Bussum: Coutinho. (10 pp)
- Lezen: "Minder gestructureerde data analyseren" p. 242-251: Donk, van der C. & Lanen, van B. (2015). *Praktijkonderzoek in zorg en welzijn*. Bussum: Coutinho. (9 pp)

Deel 2: Onderzoeksontwerp

- Voorbereiden: aangescherpte tekst uit verkenning voor criterium 4 en 5 in passende inhoudsopgave.
- Bespreken: vragen over voorbereiding van een onderzoeksontwerp dat criterium 4 en 5 dekt.

Bijeenkomst 7: 15-06-2018

- Practicum aan de hand van een focusgroep casus met MaxQDA van een van de MSW-studenten met kwalitatieve en kwantitatieve aspecten.

Bijeenkomst 8: 22-06-2017

- Bespreken losse eindjes en laatste vragen over definitieve onderzoeksontwerp.
- Bespreken onderzoeksontwerp van een of meer studenten.

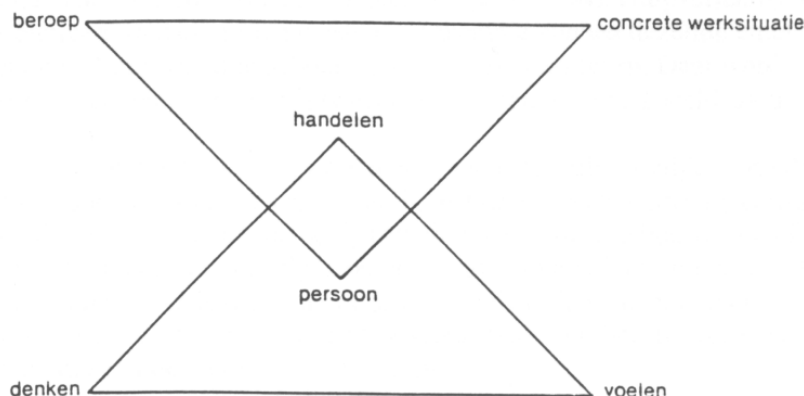
7 PROGRAMMA COACHING

Master Social Work	
Masterclass	II
Leerlijn	Professionele leerbegeleiding
Programma	Coaching
(Deel)competenties	I (4, 5), II (3, 4), III (3, 5), V (1, 3, 4, 5)
Opleider	Akbar Barani, Minke Baumfalk, Annemarie Breet, Joris van Loon, Monique Mispelblom, Ineke Riezebos, Margaretha von Salisch
Studiebelasting	5 EC voor PLB in het gehele eerste jaar.
Contacturen	14 uur
Zelfstudie (Literatuurstudie + opdrachten)	14 uur

7.1 Doelstelling, deelcompetenties en leeruitkomsten

Tijdens de opleiding neemt u binnen de professionele leerbegeleidingslijn in masterclass II en III deel aan een coachingstraject. Het doel van deze coaching is tweeledig:

1. De opleiding biedt u coaching aan om u te ondersteunen bij het integreren van de verschillende opleidingscompetenties en de invulling van de verschillende beroepsrollen binnen uw werkzaamheden als Master Social Work (in opleiding). Binnen de coaching werkt u aan de door de opleiding beschreven competenties. De opleidingscompetenties dienen in toenemende mate op kennis, houding en vaardighedenniveau zichtbaar te zijn. Het uiteindelijke resultaat dient minimaal te voldoen aan het door de opleiding beschreven master niveau. Binnen deze ontwikkeling legt u eigen accenten, passend bij uw huidige werkomgeving of bij uw toekomstige werkomgeving.
2. Als Master Social Work (in opleiding) bent u in staat gedurende uw loopbaan reflectief uw kennis, houding en vaardigheden te blijven ontwikkelen in dialoog met (vak)collega's en derden. Coaching is een methode gericht op het leren zelfstandig en integratief te functioneren. Onder integratief functioneren wordt verstaan het op elkaar afstemmen van twee niveaus: het functioneren van de persoon vanuit de samenhang tussen het denken, voelen en handelen (1e niveau) ten opzichte van de persoon, het beroep en de concrete werksituatie (2e niveau). Daarbij kunnen nog de gebruikte methode(s) en een bredere maatschappelijke context betrokken worden. Schematisch wordt het vaak met het volgende figuur voorgesteld.

Op basis hiervan zijn in coaching een viertal modaliteiten te onderscheiden namelijk leer-, persoons-, methodisch- en taakgerichte modaliteit.

Doorgaand leren

Als master blijft u zich ontwikkelen, ook na uw opleiding. Binnen de coaching wordt gewerkt vanuit de principes van "life long learning". Met "life long learning" (ook wel „doorgaand leren“) wordt bedoeld dat mensen gedurende hun hele leven in staat en gemotiveerd zijn om te leren in een omgeving die daartoe mogelijkheden biedt. Binnen de coaching is aandacht voor het doorgaand leren, het omgaan met veranderingen en de blijvende reflectie op het handelen, altijd in interactie met collega's en betrokkenen. Binnen de coaching krijgt u de mogelijkheid uw reflectieniveau te ontwikkelen samen met de medestudenten en de coach. Hierbij wordt u aangemoedigd zowel de beroeps- als de opleidingscontext actief te betrekken.

De volgende (deel)competenties staan in dit programma centraal:

Competentie		Deelcompetentie
I	Innoveren en praktijk ontwikkelen	4 en 5
II	Regisseren en beïnvloeden	3 en 4
III	Kennis mobiliseren, toepassen & ontwikkelen	3 en 5
V	Professionaliseren	1, 3, 4 en 5

Leeruitkomsten

De coaching is gericht is op uw persoonlijke professionele ontwikkeling en daardoor wat betreft de inhoud en de leeruitkomsten sterk afhankelijk van uw werkinbreng tijdens de bijeenkomsten en uw leerdoelen. Daarnaast geldt voor alle studenten:

- U ziet zichzelf als actor van uw handelen.
- U reflecteert voortdurend (denken, voelen en handelen) op eigen sterke en zwakke kanten en verbindt hier consequenties aan.
- U stelt verschillende soorten vragen die anderen aanzetten tot leren.
- U verantwoordt uw keuzes met behulp van de aangeboden theoretische concepten van de opleiding en integreert dit in het eigen denken, voelen en handelen.
- U neemt verantwoordelijkheid voor het eigen leerproces.
- U neemt verantwoordelijkheid voor de interactie met anderen.
- U brengt interactie met anderen op gang en kunt deze behouden.
- U bent in staat het doorgaand leren te expliciteren.

7.2 Opzet en inhoud

De coaching vindt plaats tijdens zeven bijeenkomsten in groepen van (meestal) vier deelnemers en wordt begeleid door een registercoach of een coach met een masteropleiding begeleidingskunde.

In coaching brengt u situaties in waarbij u terugkijkt, vooruitblijkt of onderzoekt hoe u:

- zich als master in die situatie gedraagt of zou willen gedragen;
- zich als master in die situatie denkt of zou willen denken;
- zich als master in die situatie voelt, of zou willen voelen.

De coaching is faciliterend voor het assessment, maar nog meer voor uw ontwikkeling als master.

7.3 Relatie coaching met assessment

In het voortgangsassessment in Masterclass II en het eindassessment in Masterclass IV staan delen van de competentie professionaliseren centraal. Beoordeling van het assessment vindt plaats op de mate waarin u:

- uw ontwikkeling als professional vormgeeft;

- op de hoogte bent van nieuwe inzichten, trends, ontwikkelingen en kennis op het gebied van het beroep en de beroepspraktijk;
- visie heeft op (de ontwikkeling van) het beroep en de beroepspraktijk.

Door middel van de coaching werkt u aan de verdere ontwikkeling van de competenties die ook in het voortgangsassessment centraal staan. Tijdens de evaluatie van de coaching wordt u beoordeeld op de mate waarin u de coaching hebt benut en hoe u uw leren gestuurd heeft door middel van uw leerdoelen, werkinbrengen, reflectieverslagen en de coachingsbijeenkomsten.

7.4 Opdrachten en toetsing

Brief aan uzelf

Ter afronding van het coachprogramma van Masterclass I schreef u een brief. Deze brief is tevens de voorbereiding op uw coaching in Masterclass II en III. Voorafgaande aan de eerste bijeenkomst stuurt u uw brief ter voorbereiding aan uw coach en uw groepsgenoten die in uw coachgroep zitten.

De inhoudelijke criteria voor de brief:

- U beschrijft wat u tijdens de eerste maanden van de opleiding van uzelf gezien heeft in relatie tot uw leren, uw professionele profiel en de organisatie waarin u werkt;
- U benoemt uw wensen en verlangens ten aanzien van uw leren als professional op masterniveau;
- U beschrijft wat u hoopt als master bereikt te hebben aan het einde van de opleiding;
- U beschrijft uw dromen over uw positie als master binnen uw organisatie;
- U formuleert leervragen of leerdoelen.
- De betekenis van deze wensen, verlangens en dromen voor uw leervragen of leerdoelen binnen de coaching van masterclass II, III en IV zijn benoemd.

Werkinbreng

Ter voorbereiding op een bijeenkomst schrijft u een werkinbreng. Uw werkinbreng is gekoppeld aan de beschreven deelcompetenties van de opleiding en uw leervragen of leerdoelen. Per bijeenkomst staat de werkinbreng van een of meer deelnemers centraal. U bespreekt samen met uw groepsgenoten en coach hoe vaak en wanneer u een inbreng voorbereid.

Reflectieverslag

Na iedere bijeenkomst schrijft u een reflectieverslag over de opgedane inzichten en ervaringen. U maakt hierbij ook een koppeling naar uw geformuleerde leervragen/leerdoelen. Binnen de bijeenkomst worden de reflectieverslagen kort besproken.

Evaluatieverslag

Tijdens de laatste coachingsbijeenkomst kijkt u samen met uw coach en groepsgenoten terug op uw leerproces binnen het coachingstraject van Masterclass II. In voorbereiding daarop schrijft u een evaluatieverslag waarin het volgende minimaal zichtbaar moet zijn:

- Welke inzichten heeft u opgedaan ten aanzien van „doorgaand leren“ binnen coaching?
- Hoe en welke bijdrage coaching heeft gehad op uw ontwikkeling als master.
- Hoe bent u omgegaan met uw leervragen?
- Wat is uw invloed geweest op het leren van anderen?
- Welke nieuwe perspectieven en inzichten hebt u, en hoe leiden deze mogelijk tot nieuwe resultaten?

U beschrijft twee voorbeelden uit uw praktijk, waarin de kennis vanuit de opleiding en het effect op uw professionele handelen zijn verwerkt. Het evaluatieverslag dient uiterlijk 15 juni 2018 per mail gestuurd te worden aan de leden van de coachingsgroep en de coach.

Toetsing

De coaching wordt afgesloten met een voldoende of onvoldoende. Voorwaarden:

- Aanwezigheid coaching (max. 1x afwezigheid met een vervangende opdracht. Deze wordt door uzelf geformuleerd en, na goedkeuring van de coach, uitgevoerd.);
- Aanwezigheid eindevaluatie;
- In overleg met de coach en coachgroep voldoende inbrengverslagen;
- In principe reflectieverslagen van alle bijeenkomsten;
- Uw brief uit Masterclass I is met een voldoende beoordeeld.

Voor de beoordelingscriteria, zie het beoordelingsformulier op mijnhva.nl. In uw resultatenoverzicht in SIS ziet u de beoordeling bij professionele leerbegeleiding I en II als u alle onderdelen uit deze leerlijn heeft afgerond.

Algemene criteria voor het evaluatieverslag van de coaching in de PLB-lijn:

- Het verslag is helder en consistent;
- Het evaluatieverslag is een reflectief verslag;
- Het verslag bevat een beschrijving van twee voorbeelden op masterniveau;
- Het evaluatieverslag bevat nieuwe perspectieven, die mogelijk leiden tot nieuwe resultaten.

7.5 Literatuur

Aanbevolen literatuur voor coaching PLB

- Marie-José Geenen, Reflecteren, ISBN 9789046901991
- Gitta en Lenneke Overmaat, Multifocus, ISBN 9789058716385
- Manon Ruijters, e.a., Je binnenste buiten, ISBN 9789462760318

7.6 Programmering

Datum	Onderwerp
23/02	PLB 1
16/03	PLB 2
06/04	PLB 3
20/04	PLB 4
18/05	PLB 5
01/06	PLB 6
22/06	PLB 7 (eindevaluatie coaching MC II)

N.B. Reflectieverslagen en werkinbrengen worden drie dagen voor de bijeenkomst per mail ingeleverd, Het evaluatieverslag een week voor de bijeenkomst (22 juni 2018) en uw brief uiterlijk drie dagen voor de eerste bijeenkomst (23 februari 2018).

8 TRAINING PROJECTMANAGEMENT

Master Social Work	
Masterclass	II
Leerlijn	Professionele leerbegeleiding
Programma	Projectmanagement
Opleider	René Blikendaal
Studiebelasting	5 EC voor PLB in het gehele eerste jaar.
Contacturen + zelfstudie (Literatuurstudie + opdrachten)	12 uur

8.1 Leeromgeving

Projectmanagement is een wijze van werken die met grote regelmaat wordt ingezet bij innovaties in het sociale domein. De opleiding Master Social Work besteedt dan ook extra aandacht aan deze wijze van opdrachtneming en opdrachttuitvoering. De training Projectmanagement beoogt bij te dragen aan het planmatig kunnen inrichten van zowel de realisatie als de implementatie van een 'oplossingsrichting', bijvoorbeeld de invoering van een nieuwe werkwijze of methodiek. Deze training ondersteunt u bij het maken en uitvoeren van een plan en draagt daarmee ook bij aan de voorbereidingen op uw integrale eindopdracht.

Leeruitkomsten

- U heeft kennis van de kernelementen van projectmanagement.
- U bent in staat een projectopdracht kritisch te beoordelen.
- U heeft zicht op de aspecten van projectbeheersing in een veranderende omgeving.

8.2 Programma

Het programma bestaat uit een volledige trainingsdag waar in projectteamverband een casuïstiek uit de praktijk wordt uitgewerkt aan de hand van een aantal oefeningen en spelsituaties. Gedurende de dag maken de tijdelijke projectteams en hun projectleden op interactieve wijze kennis met een aantal projectmanagementtechnieken, zoals de 'mijlpalenplanning', de 'krachtveldanalyse' en 'risicomanagement'. Een belangrijke rode draad is het inzicht krijgen in het belang van de opdrachtformulering, de communicatie, draagvlak en de competenties van de projectleider.

De beoordeling van dit onderwijsonderdeel bestaat uit:

1. De voorbereiding: zichtbare inbreng op het digitale platform Projectmanagement
2. De uitvoering: aanwezigheid en een actieve rol in het projectteam tijdens de trainingsdag
3. De reflectie: aanzetten op eigen reflecties en het uitvoeren van zelfevaluatie-tests

U leest ter voorbereiding op de trainingsdag en ter oriëntatie op de materie de hoofdstukken: De basis, De opdrachtverstrekking en De diagnose uit de literatuur Projectmanagement van A. (Annemarie) Mars.

8.3 Voorbereiding

U wordt ca 2 weken voorafgaand aan de trainingsdag uitgenodigd om u aan te melden op het digitale platform Projectmanagement van DWS. Daar vindt u de onderdelen om u verder voor te bereiden op de thema's van de training Projectmanagement en de opdracht voor deze dag.

8.4 Literatuur

Verplicht:

- A. Mars, *Projectmanagement*, uitgegeven in eigen beheer. Downloaden via de website For a Change (<http://www.forachange.nl/boeken-en-tools/projectmanagement/>).

Aanbevolen:

- Bos, Jo en Harting, Ernst (2006, herziene versie), *Projectmatig creëren 2.0*. Schiedam: Scriptum management, ISBN 9789055943999.

9 BEOORDELINGSFORMAT INTEGRALE EINDOPDRACHT II

Datum:

Naam student:

Onderwerp/titel:

Beoordelaar:

	Max	Score
1. Vorm	20	
1.1 Het Masterplan is goed leesbaar doordat het voldoet aan de eisen voor goede schriftelijke communicatie. Indicatoren: a. Het masterplan bevat een bronnenlijst en bronverwijzingen volgens de wetenschappelijke APA-normen (American Psychological Association). b. De bronnen genoemd in de lopende tekst vormen hiermee een goed leesbaar en samenhangend geheel. c. De tekst bestaat uit een helder en consistent betoog: de onderdelen bouwen logisch op elkaar voort, bevatten geen onnodige herhalingen. d. De tekst is voor een niet geïnformeerde betrokkene begrijpelijk. e. De tekst is aantrekkelijk geschreven in goed lopende zinnen, de alinea's gaan vloeiend in elkaar over en de titels zijn in overeenstemming met de inhoud. f. Er is een samenhang tussen maatschappelijke opgave, praktijkvraagstuk en de onderzoeksopzet. g. De grammatica en spelling van de tekst is correct. h. De lengte van het masterplan is minimaal 6000 en maximaal 7000 woorden. i. Het masterplan bezit een overzichtelijke opmaak en heeft een passende titel. N.B.: Bij een score van 7 punten of minder wordt het masterplan niet ontvankelijk verklaard (afgekeurd). <i>Toelichting beoordelaar:</i>		

2. Inhoud: maatschappelijke opgave, praktijkvraagstuk en oplossingsrichting	40	
<p>2.1 Het rapport bevat een voor de eigen praktijk/beroep/instelling duidelijk omschreven maatschappelijke opgave naar aanleiding waarvan een helder praktijkvraagstuk geformuleerd is</p> <p>Indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. De maatschappelijke opgave is aantoonbaar gemaakt b. Er is daarbij gebruik gemaakt van bronnen (literatuur, documenten, artikelen, etc.) c. De maatschappelijke opgave leidt tot een daarmee samenhangend praktijkvraagstuk <p>Toelichting beoordelaar:</p>	<p>5</p>	
<p>2.2 Het masterplan bevat een analyse van de beleidsmatige context, waarbij gebruik is gemaakt van input uit programma SB</p> <p>Indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> d. De beleidsmatige context is overtuigend beschreven en geanalyseerd e. Er is aantoonbaar aansluiting gezocht bij voor de eigen beroep/organisatie relevante beleidsontwikkelingen f. Er is daarin voldoende en adequaat gebruik is gemaakt van de trends, theorieën en concepten uit het programma SB <p>Toelichting beoordelaar</p>	<p>10</p>	
<p>2.3 De urgentie is van het praktijkvraagstuk is vanuit een meervoudig perspectief onderbouwd aantoonbaar gemaakt</p> <p>Indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> g. De urgentie voor de doelgroep (bewoners, klanten, cliënten, users, etc.) is onderbouwd aantoonbaar gemaakt h. De urgentie voor betrokken professionals is onderbouwd aantoonbaar gemaakt i. De urgentie voor de organisatie is onderbouwd aantoonbaar gemaakt j. De urgentie voor beleid is onderbouwd aantoonbaar gemaakt k. De urgentie voor de samenleving is onderbouwd aantoonbaar gemaakt <p>Toelichting beoordelaar:</p>	<p>10</p>	

<p>2.4 Het plan bevat een innovatieve oplossingsrichting als antwoord op het geformuleerde praktijkvraagstuk</p> <p>Indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> l. Er is sprake van een nieuwe oplossingsrichting waarbij benoemd is welke interne en/ of externe partijen betrokken (dienen te) zijn m. Het rapport bevat een analyse van reeds bestaande relevante oplossingsrichtingen voor het praktijkvraagstuk (bewezen modellen, best practices, experimenten, etc.) in zowel nationale als internationale context. n. Deze zijn in verband gebracht met de eigen oplossingsrichting of methodische innovatie <p>Toelichting beoordelaar:</p>	15	
<p>C. Proces: condities voor innovatie en onderzoek</p>		
<p>3.1 Het masterplan bevat een beschrijving van de beoogde rol van praktijkonderzoek in het leveren van een bijdrage aan het oplossen van het praktijkvraagstuk.</p> <p>Indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. De fase(n) waarop nu voor de ontwikkeling van het praktijkvraagstuk de belangrijkste nadruk ligt, is beschreven vanuit de regulatieve cyclus voor praktijkontwikkeling. b. De beoogde bijdragen van de een praktijkonderzoek aan de oplossing(-srichting) van het praktijkvraagstuk zijn beschreven in termen van doelstellingen. c. De centrale onderzoeksvraag en deelvragen van het praktijkonderzoek zijn helder geformuleerd en gekoppeld aan de doelstellingen. d. Kernbegrippen (attenderende of geoperationaliseerde) zijn op basis van bestaande literatuur geïntroduceerd en gekoppeld aan het beantwoorden van de onderzoeksvragen. <p>Toelichting beoordelaar:</p>	10	
<p>3.2 Het plan bevat een samenvatting van het uit te voeren onderzoeksontwerp</p> <p>Indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> e. De keuze voor het toe te passen onderzoeksontwerp is onderbouwd, rekening houdend met organisatiecontext en doelstellingen. f. De beoogde samenhang tussen verschillende fasen en vormen van dataverzameling en –analyse is kort behandeld. g. De aansluiting van elke fase op het beantwoorden van de centrale onderzoeksvraag en/of deelvragen is geëxpliciteerd. h. De positie en de rol van de professional als onderzoeker zijn behandeld, gerelateerd aan de kwaliteit en de doelstellingen van het onderzoek. 	10	

Toelichting beoordelaar:		
<p>3.3 Het rapport maakt gebruik van de meest actuele inzichten in boundary crossing, leren en ontwikkelen door professionals en hun organisaties, reflectieve communicatie door communities of practice.</p> <p>Indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Overtuigend is - in relatie tot het eigen praktijkprobleem, oplossingsrichting - inzicht gegeven in de thema's rondom boundary crossing, leren en ontwikkelen door professionals en hun organisaties, reflectieve communicatie door communities of practice j. Deze worden logisch vertaald naar de condities die bijdragen aan de beoogde innovatie k. Hiervoor is gebruik gemaakt van hiervoor relevante literatuur en lesstof uit SOI l. Relevante actoren zijn in beeld gebracht voor de oplossingsrichting of methodiekontwerp en de implementatie daarvan m. Hierbij is aantoonbaar inzicht gegeven in de verschillende belangen van betrokkenen, (mogelijke) weerstand, medestanders en deze zijn op hun waarde geschat (een multi-focaal perspectief) <p>Toelichting beoordelaar:</p>	15	
Totaal	100	

10 BEOORDELINGSFORMAT VOORTGANGSASSESSMENT

Datum:

Naam student:

Assessor 1:

Assessor 2:

Werkveldvertegenwoordiger:

Competentie

De Master Social Work is in staat om de eigen professionele ontwikkeling te sturen en bij te dragen aan de professionalisering van de beroepspraktijk in het (internationale) sociale domein.

Evaluatie

De student:	nvt	N	S	R	V
1. Expliciteert zijn/haar eigen beroepshandelen binnen de beroepscontext en reflecteert hierop. Dit verantwoordt en verbindt hij/zij met actuele en gangbare concepten en theorieën uit het domein (III.3);					
2. Geeft sturing aan de ontwikkeling van zijn/haar eigen professionaliteit en beroepsmatige inzetbaarheid als Master Social Work en kan hierover reflecteren en communiceren, zowel in de eigen organisatie als in het expertisedomein (V.1);					
3. brengt zijn/haar gevonden en gewogen inzichten op adequate wijze (schriftelijk, mondeling, etc.) zorgvuldig en effectief binnen de beroepspraktijk ter sprake (III.5);					
4. levert een bijdrage aan de professionalisering, profilering en verantwoording van de beroepspraktijk in het sociale domein, op het niveau van de eigen professionaliteit, die van collega professionals en op het niveau van het beroep (zodanig dat het bruikbaar/merkbaar is voor de organisatie en collega's) (V.3);					
5. reflecteert kritisch op en verhoudt zich tot actuele (internationale) debatten en opvattingen over normatieve, instrumentele en positionele aspecten van professionalisering in het social work (V.2).					

Toelichting: nvt = niet van toepassing; N = nooit; S = soms; R= regelmatig; V = voortdurend

Verantwoording

Bovenstaande zelfevaluatie onderbouwt de student met:

- Een toelichting over de inhoud van de opdrachten die hij/zij in de opleiding heeft gemaakt;
- Een 360° feedback met minimaal drie mensen uit zijn/haar beroepspraktijk;
- Een profielbeschrijving van zichzelf als professional;
- Een presentatie tijdens het assessment
- Een curriculum vitae
- (optioneel: maximaal twee producten die hij/zij in de beroepspraktijk heeft ontwikkeld toe voegen waaruit blijkt dat de student over deze competentie beschikt. Per product is in dat geval een STARR-formulier toegevoegd als bijlage.)

Voldaan – Niet voldaan
 Voldaan – Niet voldaan
 Voldaan – Niet voldaan
 Voldaan – Niet voldaan
 Voldaan – Niet voldaan
 (Voldaan – Niet voldaan)

Beoordeling

Beoordeling vindt plaats op de mate waarin de student:

(Criteria:)	Oordeel:	Onderbouwing met bevindingen uit portfolio en gesprek
a.zijn/haar ontwikkeling als professional vormgeeft;	VA-NA-GA	
b.op de hoogte is van nieuwe inzichten, trends, ontwikkelingen en kennis op het gebied van het beroep en de beroepspraktijk;	VA-NA-GA	
c.visie heeft op (de ontwikkeling van) het beroep en de beroepspraktijk.	VA-NA-GA	

Toelichting: VA = volledig aangetoond; NA = niet aangetoond; GA = gedeeltelijk aangetoond

Eindoordeel (cijfer):